



Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

5–9. maj 2025.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Мaj 2025.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 9. 5. 2025.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.659,91	-0,47%	8,55%
Dow Jones Industrial	SAD	41.249,38	-0,16%	4,73%
NASDAQ	SAD	17.928,92	-0,27%	9,68%
Dax 30	Nemačka	23.499,32	1,79%	25,75%
CAC 40	Francuska	7.743,75	-0,34%	-5,42%
FTSE 100	Velika Britanija	8.554,80	-0,48%	2,07%
NIKKEI 225	Japan	37.503,33	1,83%	-1,50%
Shanghai Composite	Kina	3.342,00	1,92%	5,95%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	1,78%	2,2	-115,7
	10y	2,56%	2,9	6,6
Francuska	2y	1,92%	0,5	-109,4
	10y	3,26%	1,6	28,3
Španija	2y	1,97%	1,1	-118,4
	10y	3,21%	1,6	-7,9
Italija	2y	2,04%	0,3	-140,9
	10y	3,61%	-2,7	-22,5
UK	2y	3,91%	5,2	-37,1
	10y	4,57%	5,9	42,5
SAD	2y	3,89%	6,7	-92,3
	10y	4,37%	6,2	-8,1
Kanada	2y	2,53%	-3,2	-167,5
	10y	3,15%	-2,3	-47,1
Japan	2y	0,64%	3,1	33,1
	10y	1,36%	10,5	44,9
Kina	2y	1,43%	-2,9	-43,9
	10y	1,63%	0,4	-68,4

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena		Kurs		Promena	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,1259	-0,54%	4,48%	USD/EUR	0,8882	0,54%	-4,29%
EUR/GBP	0,8461	-0,72%	-1,75%	USD/GBP	0,7515	-0,17%	-5,96%
EUR/CHF	0,9360	-0,08%	-4,21%	USD/CHF	0,8314	0,47%	-8,30%
EUR/JPY	163,57	-0,13%	-2,47%	USD/JPY	145,28	0,41%	-6,65%
EUR/CAD	1,5688	0,49%	6,38%	USD/CAD	1,3935	1,04%	1,82%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,17%	0,1	-173,2	4,28%	-8,0	-103,0	4,21%	-24,9	-99,0	0,20%	0,7	-124,9
1M	2,11%	-3,5	-174,8	4,33%	-0,6	-99,6	4,22%	-2,9	-97,7	0,19%	-0,2	-125,3
3M	2,12%	-1,8	-168,2	4,31%	4,8	-101,5	4,19%	3,9	-95,0	0,30%	-1,8	-126,5
6M	2,11%	-3,2	-169,1	4,21%	12,2	-108,5	4,08%	8,6	-98,6	0,46%	-2,9	-117,4
12M	2,02%	-2,1	-160,4	3,96%	19,5	-119,3	3,90%	12,4	-101,7	0,84%	-2,4	-81,0

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;
GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 2025. (u %)
Evropska centralna banka	2,25	-0,25	17. 4. 2025.	5. 6. 2025.	2,00
Federalne rezerve SAD	4,25–4,50	-0,25	18. 12. 2024.	18. 6. 2025.	4,25–4,50
Banka Engleske	4,25	-0,25	8. 5. 2025.	19. 6. 2025.	4,25
Banka Kanade	2,75	-0,25	12. 3. 2025.	4. 6. 2025.	2,50
Narodna banka Švajcarske	0,25	-0,25	20. 3. 2025.	19. 6. 2025.	0,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,54% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1197 do 1,1381 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1226 do 1,1349 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak je dolar inicijalno oslabio prema evru usled i dalje prisutne neizvesnosti oko trgovinske politike predsednika SAD Trampa i njenog uticaja na privrednu aktivnost SAD. Ipak, nakon objave podataka o ISM indeksu uslužnog sektora SAD, koji je u aprilu povećan sa 50,8 na 51,6, dolar je ojačao, pa je kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio pad. Komponenta novih porudžbina povećana je sa 50,4 na 52,3, čime se našla na najvišem nivou od decembra prošle godine, dok je cenovna komponenta povećana sa 60,9 na 65,1, čime se našla na najvišem nivou od januara 2023. godine.

U utorak je evro ojačao prema dolaru nakon što je nemački parlament izglasao Fridriha Merca za kancelara u drugom krugu glasanja. Tokom dana objavljen je podatak o proizvođačkim cenama u zoni evra, koje su u martu smanjene za 1,6% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivalo da se smanje za 1,4%, nakon rasta od 0,2% u februaru. Kurs EUR/USD se u jednom trenutku našao na nivou od 1,1381 američki dolar za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost zabeleženu tokom trgovanja, a na kraju dana se našao na nivou od 1,1349 američkih dolara za evro, što je najviši nivo na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

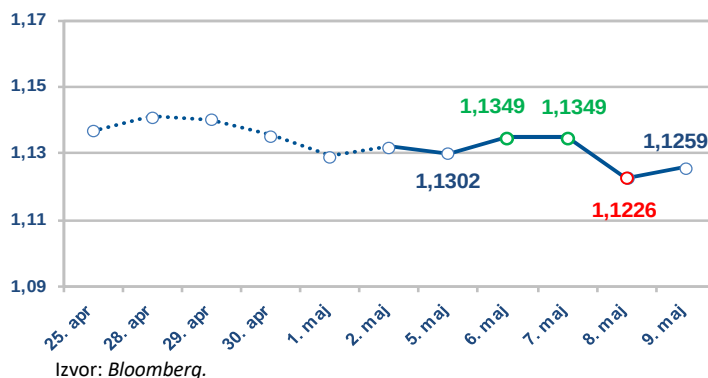
U izveštajnom periodu evro oslabio prema američkom dolaru za 0,54%

U sredu se valutni par na zatvaranju našao na istom nivou kao i prethodnog dana. Tokom dana objavljen je podatak o industrijskim porudžbinama u Nemačkoj, koje su u martu povećane za 3,6% na mesečnom nivou, čime je zabeležen prvi rast od početka godine, dok se očekivao rast od 1,3%, nakon stagnacije u februaru. Na godišnjem nivou porudžbine su više za 3,8%, dok se očekivao rast od 1,2%, nakon što su prethodnog meseca smanjene za 0,2%.

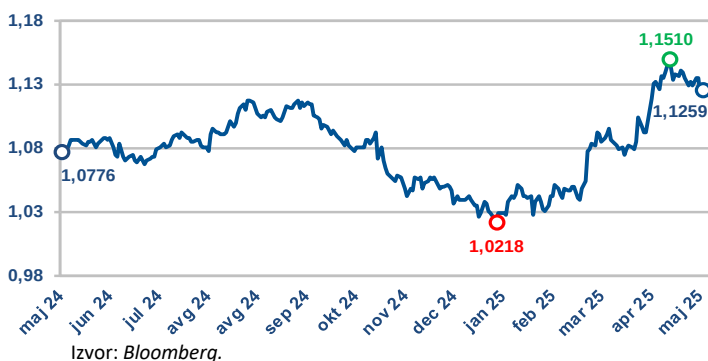
Nakon zatvaranja evropske sesije, održan je sastanak FED-a, na kome je referentna kamatna stopa zadržana na nepromenjenom nivou (4,25–4,50%). Uprkos solidnom rastu ekonomske aktivnosti i stabilnom tržištu rada, istaknuta je zabrinutost zbog povećanih rizika od istovremenog rasta inflacije i nezaposlenosti, pre svega usled uticaja američkih carina. Predsednik FED-a Pael je naglasio da postoji nedostatak konkretnih ekonomskih pokazatelja koji bi opravdali smanjenje kamatnih stopa i izjavio da je potrebno prvo da se procene stvarni efekti carina na inflaciju. Dolar je nakon sastanka FED-a blago ojačao prema evru.

U četvrtak je dolar ojačao, nakon što je objavljen bilateralni trgovinski sporazum kojim se prosečne britanske carine na uvoz iz SAD smanjuju sa 5,1% na 1,8%, dok se američke carine od 10% na proizvode iz UK ostaju na snazi, a smanjuju se carine na uvoz britanskih automobila sa 27,5% na 10%.

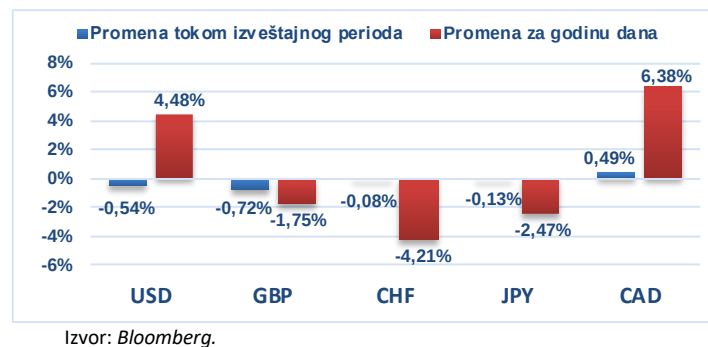
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda



1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana



1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama



Kasnije u toku dana objavljen je broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završila 3. maja smanjen sa 241 hiljadu na 228 hiljada (očekivano da iznosi 240 hiljada).

U petak je valutni par EUR/USD zabeležio rast. U toku dana zvaničnici FED-a u svojim obraćanjima, ponovili su stav da trenutna ekonomska neizvesnost zahteva strpljiv pristup u sprovođenju monetarne politike. Predsednik FED-a iz Njujorka Džon Vilijams izjavio je da je FED trenutno „u dobroj poziciji” kada je reč o stavu monetarne politike.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1259 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su na delu krive od jedne godine i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali gotovo nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 7 b.p., na 3,89%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 6 b.p., na 4,37%.

FED je na sastanku zadržao kamatne stope nepromenjenim, ukazavši na stabilan rast ekonomske aktivnosti i stabilno tržište rada, ali je istakao povećane rizike od istovremenog rasta inflacije i nezaposlenosti, pre svega zbog uticaja američkih carina. Predsednik FED-a Pael naglasio je da centralna banka neće žuriti sa snižavanjem stopa, već će pažljivo proceniti efekte carina na privredu pre nego što donese nove odluke. Investitori su prihvatili stav da će FED nastaviti sa opreznom politikom čekanja i posmatranja sve dok ne bude jasnije kako će se situacija s carinama i privrednim rizicima konačno razrešiti.

FED je na sastanku koji je završen 7. maja zadržao referentnu kamatnu stopu nepromenjenom, na nivou 4,25–4,50%. Smanjenje aktive u okviru bilansa stanja FED-a nastavlja da se odvija prema ranije utvrđenom tempu. Na ovom sastanku odluka FED-a doneta je jednoglasno. Na konferenciji za štampu nakon sastanka, predsednik FED-a Pael opisao je ekonomske uslove kao stabilne, naglasivši da FED trenutno nema nameru da hitno snižava stope. Američke carine, inicirane tokom takozvanog Dana oslobođenja, dovele su do revizija budućih prognoza inflacije i nezaposlenosti unutar FED-ovih internih analiza. Prema nezvaničnim procenama, centralna banka je povećala očekivanja za baznu inflaciju na 3,5% za četvrto tromesečje 2025, dok je predviđeni rast BDP-a smanjen na oko 0,9%. U scenariju u kojem bi inflacija ostala visoka zbog carina, Pael je jasno naglasio da bi FED prioritet dao cenovnoj stabilnosti, čak i po cenu pogoršanja situacije na tržištu rada. Na kraju obraćanja Pael je zaključio da je monetarna politika trenutno dobro pozicionirana.

FED na sastanku zadržao kamatne stope na nivou 4,25–4,50%

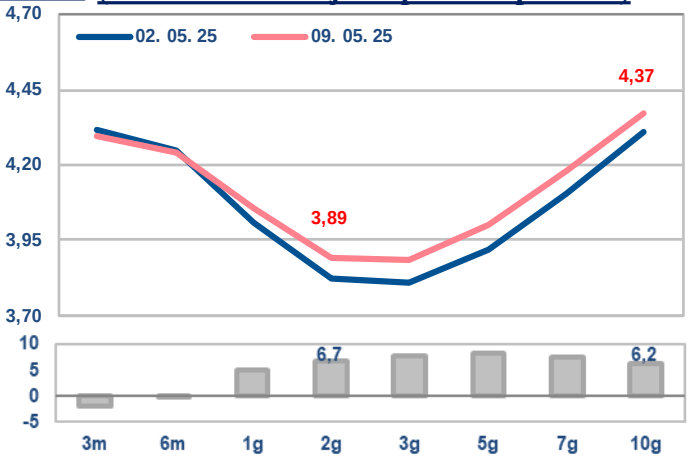
Predsednik SAD Tramp i britanski premijer Starmer objavili su ograničeni bilateralni trgovinski sporazum kojim se prosečne britanske carine prema SAD smanjuju sa 5,1% na 1,8%. S druge strane, sporazum zadržava na snazi carinu SAD od 10% na proizvode iz Velike Britanije, dok će se američke carine na uvoz britanskih automobila smanjiti sa sadašnjih 27,5% na 10%. Takođe, američke carine na uvoz britanskog čelika ovim sporazumom smanjene su s prvobitnih 25% na 0%.

ISM indeks uslužnog sektora SAD u aprilu je povećan sa 50,8 na 51,6, dok se očekivalo da se smanji na 50,2. Komponenta novih porudžbina povećana je sa 50,4 na 52,3, čime se našla na najvišem nivou od decembra prošle godine, dok se očekivalo blago smanjenje (na 50,3). Cenovna komponenta je povećana sa 60,9 na 65,1, čime se našla na najvišem nivou od januara 2023. godine, dok se očekivao rast na 61,4. Komponenta koja se odnosi na zaposlenost povećana je sa 46,2 na 49,0 (očekivano 47,1).

Zvaničnici FED-a u svojim obraćanjima u petak ponovili su stav da trenutna ekonomska neizvesnost zahteva strpljiv pristup u sprovođenju monetarne politike. Predsednik FED-a iz Njujorka Vilijams izjavio je da je FED trenutno „u dobroj poziciji” kada je reč o stavu monetarne politike.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja sa početka perioda)



Izvor: Bloomberg

promena (u baznim poenima)

1.10

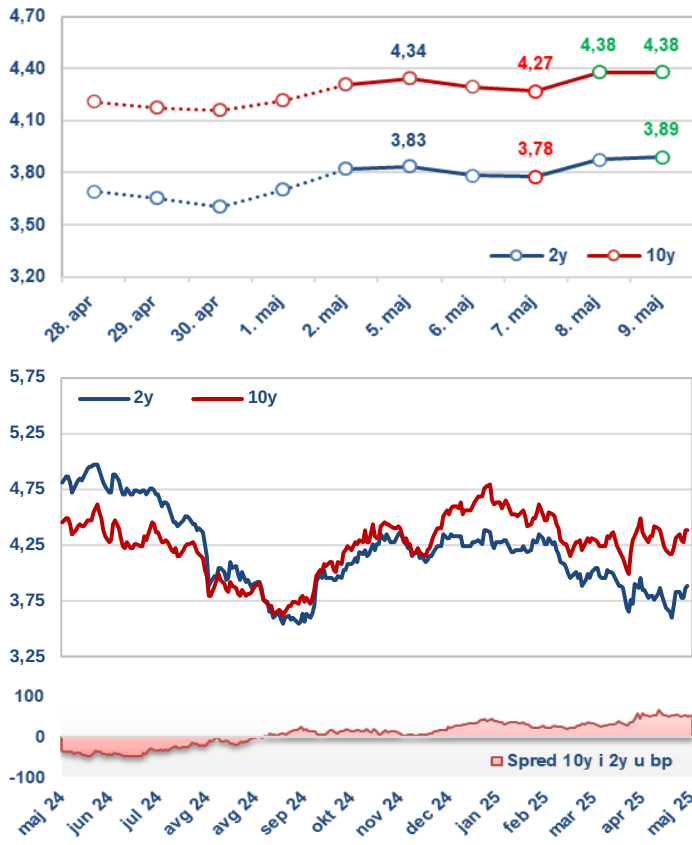
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ISM indeks uslužnog sektora	Apr	50,2	51,6	50,8
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	3. Maj	230	228	241
Očekivanja inflacije za narednih godinu dana (pokazatelj FED-a iz Njujorka)	Apr	-	3,63%	3,58%

Izvor: Bloomberg

1.11

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica SAD u %



Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica blago su povećani duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 2 b.p., na 1,78%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 3 b.p., na 2,56%.

Prinosi su rasli krajem nedelje nakon postizanja trgovinskog sporazuma između SAD i UK, što je podstaklo optimizam da će doći do deeskalacije trgovinskog rata, tj. da će SAD postići slične sporazume i s drugim državama, što je povećalo sklonost ka riziku kod investitora, koji su iz obveznica prelazili u rizičnije instrumente.

Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u maju je iznosio -8,1, dok se očekivalo da iznosi -11,5, nakon što je u aprilu iznosio -19,5. Komponenta trenutne situacije je povećana na -19,3 sa -23,3, koliko je iznosila u aprilu, dok je komponenta očekivanja povećana na 3,8, sa -15,8 iz prethodnog meseca.

Proizvođačke cene u zoni evra u martu su smanjene za 1,6% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao manji pad (od 1,4%), nakon rasta od 0,2% u februaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su više za 1,9%, dok se očekivao rast od 2,5%, nakon rasta od 3,0% prethodnog meseca.

Maloprodaja u zoni evra smanjena je u martu za 0,1%, u skladu sa očekivanjima, nakon što je u februaru povećana za 0,2% (revidirano sa 0,3%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, beleži se rast maloprodaje od 1,5%, ispod očekivanja (1,6%), nakon rasta od 1,9% u februaru (revidirano sa 2,3%).

Prema finalnim podacima, **kompozitni PMI indeks za zonu evra** u aprilu je iznosio 50,4, nešto iznad preliminarne procene od 50,1, dok je **kompozitni PMI indeks u Nemačkoj** iznosio 50,1, takođe iznad preliminarne procene od 49,7.

Trgovinski sporazum između SAD i UK podstakao optimizam na tržištu i rast prinosa

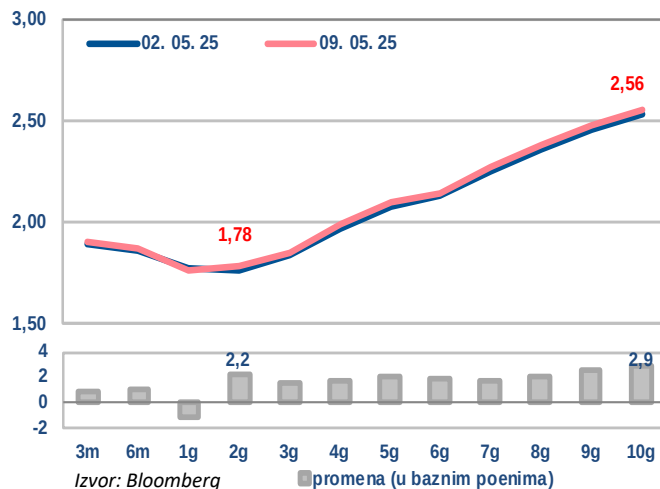
Industrijske porudžbine u Nemačkoj u martu su povećane za 3,6% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 1,3%), čime je zabeležen prvi rast od početka godine, nakon što su u februaru stagnirale. U odnosu na isti mesec prethodne godine, porudžbine su više za 3,8%, dok se očekivao rast od 1,2%, nakon pada od 0,2% prethodnog meseca. Ako se isključe velike porudžbine, industrijske porudžbine su zabeležile mesečni rast od 3,2%.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u martu je povećana za 3,0%, u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 1,0%, nakon pada od 1,3% u februaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, industrijska proizvodnja je manja za 0,2%, dok se očekivao veći pad, od 2,7%, nakon što je u februaru iznosila -4,1%. Rast industrijske proizvodnje bio je vođen rastom u automobilskom sektoru (8,1%), farmaceutskoj industriji (19,6%), mašinama i opremi (4,4%) i sektoru građevinarstva (2,1%). Rast industrijske proizvodnje u Nemačkoj u martu bio je verovatno podstaknut povećanom tražnjom iz inostranstva pre nastupanja najavljenih trgovinskih carina od strane SAD.

Nemački izvoz u martu je povećan za 1,1% u odnosu na prethodni mesec, nešto iznad očekivanja (1,0%), nakon rasta od 1,9% prethodnog meseca, dok je **uvoz** smanjen za 1,4%, iako je očekivan rast od 0,4%, nakon rasta od 0,5%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja sa početka perioda)



1.13

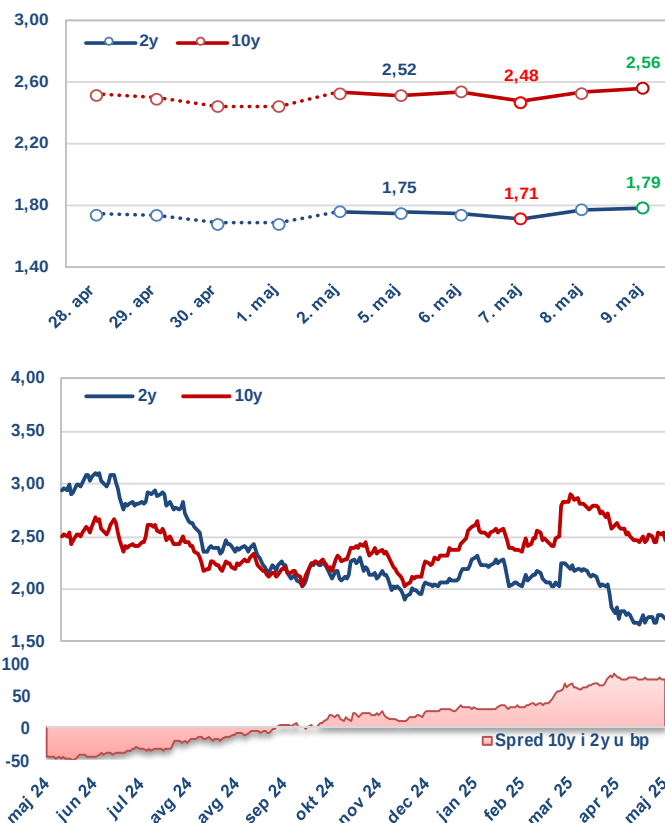
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks proizvođačkih cena u zoni evra, M/M	Mar	-1,4%	-1,6%	0,2%
Maloprodaja u zoni evra, M/M	Mar	-0,1%	-0,1%	0,2%
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj, M/M	Mar	1,0%	3,0%	-1,3%

Izvor: Bloomberg

1.14

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica Nemačke u %



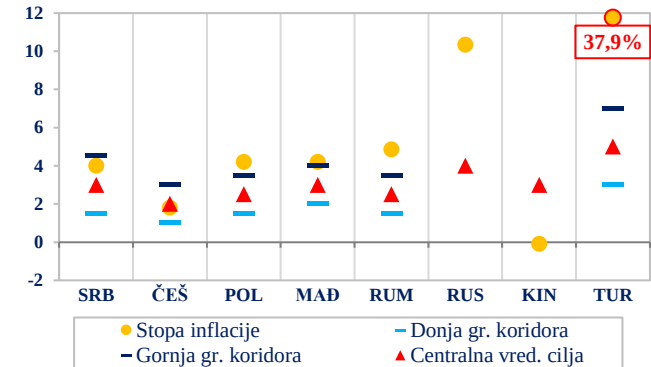
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	12. 6. 2025.	5,55
Češka (CNB)	3,50	-0,25	7. 5. 2025.	25. 6. 2025.	3,50
Poljska (NBP)	5,25	-0,50	7. 5. 2025.	4. 6. 2025.	5,25
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	27. 5. 2025.	6,35
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	16. 5. 2025.	6,40
Turska (CBRT)	46,00	3,50	17. 4. 2025.	19. 6. 2025.	40,70
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	6. 6. 2025.	20,75
Kina (PBoC)	1,40	-0,10	7. 5. 2025.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2025. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)



Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske smanjila je referentnu stopu za 50 b.p., na 5,25%, što su tržišni učesnici i očekivali. Guverner je naglasio da ova odluka ne označava početak ciklusa smanjenja kamatnih stopa. Naveo je da je **veoma mala verovatnoća smanjenja referentne stope u junu**, dodajući da bi naredno smanjenje moglo uslediti od jula.

Centralna banka Češke smanjila je referentnu stopu za 25 b.p., na nivo od 3,50%, što je očekivano od strane tržišnih učesnika. Ova odluka je doneta u uslovima znatnog smanjenja stope inflacije u Češkoj (1,8% YoY u aprilu), koja se nalazi na svom najnižem nivou u prethodnih sedam godina. Ipak, guverner je istakao da **inflacioni rizici ograničavaju prostor za smanjenje referentne stope**.

Guverner Centralne banke Kine najavio je smanjenje **jednonedeljne reverzne repo stope za 10 b.p., na 1,40%** (važi od 8. maja) i **smanjenje stopa obavezne rezerve (RRR) za 50 b.p.** (od 15. maja). Ove dve mere donete su u paketu od ukupno deset relaksirajućih mera centralne banke koji je **donet radi pružanja zaštite ekonomiji od šoka koji je usledio nakon izbijanja trgovinskog rata sa SAD**.

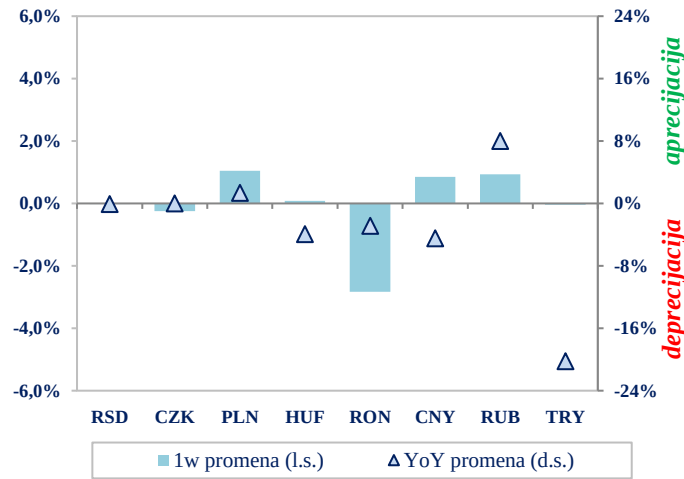
Izraženija politička neizvesnost u Rumuniji koja se beleži nakon održavanja prvog kruga predsedničkih izbora, 4. maja, na kojima je ubedljivu pobjedu odneo kandidat krajnje desnice, što predstavlja poraz trenutne vladajuće koalicije, a nakon kojih je usledila i ostavka premijera Rumunije, **izazvala je značajnu reakciju tržišta**. **Lej je tokom izveštajnog perioda oslabio prema evru za 2,8%, na 5,12 leja po evru**, što je njegov najviši nivo ikada zabeležen. U istom periodu, na lokalnom tržištu **prinosi na desetogodišnje obveznice u lejima zabeležili su rast od 68 b.p., na nivo od 8,220%**, dok su na međunarodnom tržištu **prinosi na desetogodišnje evroobveznice u evrima povećani za 42 b.p., na nivo od 7,017%**.

Stopa inflacije u Mađarskoj je u aprilu iznosila 4,2% YoY (0,2% MoM), što je znatnije ispod nivoa iz marta od 4,7% YoY (0,0% MoM), ali blago iznad očekivanja analitičara od 4,0% YoY (0,1% MoM).

Stopa inflacije u Češkoj u aprilu je, prema preliminarnoj proceni, iznosila 1,8% YoY (-0,1% MoM), što je ispod nivoa iz marta od 2,7% YoY (0,1% MoM) i ispod očekivanja od 2,1% YoY (0,1% MoM).

Stopa inflacije u Turskoj je u aprilu iznosila 37,9% YoY (3,0% MoM), što je blago ispod nivoa iz marta od 38,1% YoY (2,5% MoM) i očekivanja tržišnih učesnika od 38,0% YoY (3,1% MoM).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru



Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,980	5,0	-105,0
Češka	3,828	-0,2	-17,2
Poljska	5,118	16,1	-46,1
Mađarska	6,690	6,4	-11,8
Rumunija	8,223	69,7	148,7
Turska	31,500	73,0	724,0
Kina	1,574	-1,7	-74,7

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od 3,47% i kretala se u rasponu od 3.309,84 do 3.408,95 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

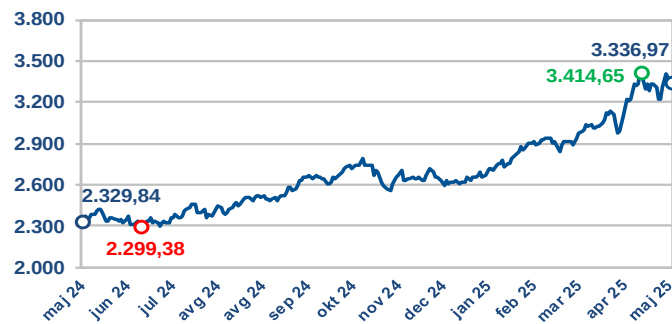
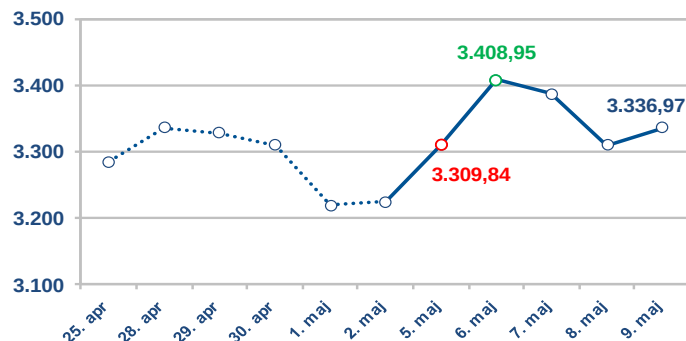
Na rast cene zlata su uticali sledeći faktori: slabljenje američkog dolara u prvoj polovini nedelje uoči sastanka FED-a; najave predsednika SAD Trampa o novim carinama (100% na strane filmove, planirane carine na farmaceutske proizvode) pojačale su bojazan od eskalacije trgovinskog rata; pojačana potražnja iz Kine nakon praznika i neradnih dana od 1. do 5. maja; kontinuirane kupovine zlata od strane kineske centralne banke šesti mesec zaredom, kao i pogoršanje situacije na relaciji Indija–Pakistan krajem nedelje, koje je povećalo tražnju za sigurnom aktivom.

Cena zlata zabeležila rast od 3,47% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 3.336,97 USD/Oz

Na ograničenje rasta odnosno pad cene zlata u drugoj polovini nedelje uticali su sledeći faktori: jačanje dolara nakon sastanka FED-a i komentara zvaničnika FOMC-a koji su ublažili tržišna očekivanja o monetarnom popuštanju u narednom periodu; postizanje trgovinskog sporazuma između SAD i Velike Britanije koje je dodatno umanjilo tenzije i pojačalo očekivanja o mogućem sličnom ishodu pregovora s Kinom; realizacija profita od strane investitora na ovom nivou cene zlata.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)



Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa brent od 4,27%, koja se kretala u rasponu od 60,23 do 63,91 dolar po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg CO1 Comdty*).

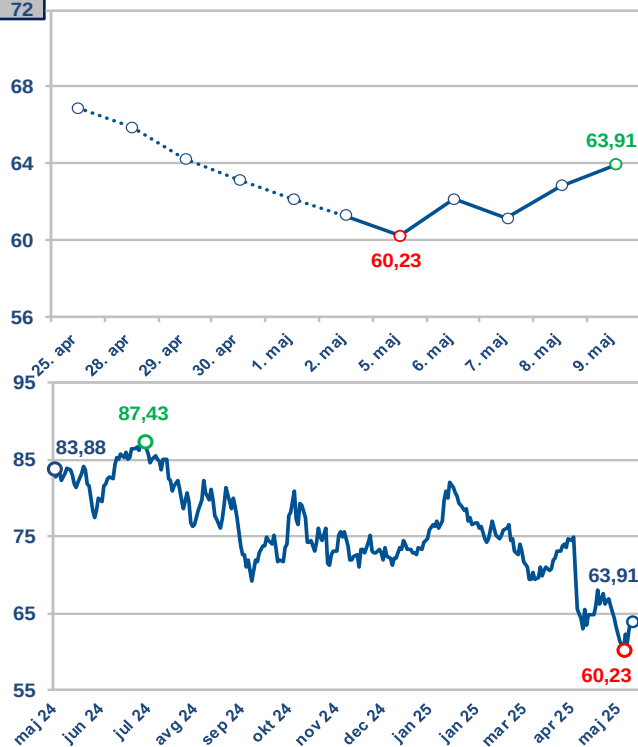
Na rast cene nafte uticali su sledeći faktori: rast potrošnje u Kini tokom praznika, što ukazuje na oporavak ekonomije i moguću povećanu tražnju za energijom; zalihe sirove nafte u SAD zabeležile su blagi pad (EIA), što se tumači kao znak solidne tražnje iz rafinerija i stabilnog izvoza; pojedini američki proizvođači najavljuju smanjenje aktivnosti bušenja i budžetskih izdvajanja za nove projekte zbog niskih cena; napadi izraelskih snaga na Hute u Jemenu, kao i neizvesnosti oko iranskog nuklearnog programa podigli su geopolitički rizik na Bliskom istoku; smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila rast od 4,27% i na kraju posmatranog perioda iznosila 63,91 USD/bbl

Na ograničenje rasta odnosno pad cene nafte uticali su: odluka OPEC+ da od juna poveća proizvodnju nafte (za 411.000 barela dnevno), čime se dodatno povećava ponuda u trenutku kada postoji zabrinutost za globalnu tražnju; sumnje u uspeh trgovinskih pregovora između SAD i Kine (uprkos blagom optimizmu), koje su zadržale pritisak na cene; pozitivni signali oko nuklearnih pregovora između SAD i Irana, koji bi mogli bi dovesti do ukidanja sankcija i povratka iranske nafte na globalno tržište; bojazan od efekata aktuelnih trgovinskih sukoba i usporavanja globalne ekonomije smanjuje očekivanja rasta potrošnje nafte u drugoj polovini godine.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)



Izvor: Bloomberg.